

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4To/45/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0019010878
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Ševčovič
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:0019010878.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Františka Ševčoviča a sudcov JUDr. Jaroslava Chleboviča a JUDr. Zuzany Homzovej, v trestnej veci obžalovaného A. B., pre prečin sprenevery podľa § 213 ods.1 Tr. zák., na verejnom zasadnutí konanom dňa 2. augusta 2023, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 24.1.2023, sp. zn. 3T/168/2019 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods.1 písm. e), ods.3 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o peňažnom treste.

Podľa § 322 ods.3 Tr. por. obžalovanému A. B., nar. X.X.XXXX v C., trvale bytom C. D. XXX ukladá podľa § 213 ods. 1 Tr. zák., za použitia § 38 ods. 2 Tr. zák., § 56 ods. 1, 2 Tr. zák. peňažný trest vo výmere 300,- € (tristo) eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu obžalovanému ukladá náhradný trest odňatia slobody v trvaní 3 (tri) mesiace.

Inak napadnutý rozsudok zostáva nezmenený.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uznal obžalovaného A. B. za vinného z prečinu sprenevery podľa § 213 ods.1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

ako starosta obce C., okr. C., nerešpektoval právoplatné a vykonateľné uznesenie obecného zastupiteľstva obce C. č. 4/2018 zo dňa 18.1.2018, ktoré bolo trojpätinovou väčšinou hlasov všetkých poslancov obecného zastupiteľstva obce C. potvrdené právoplatným a vykonateľným uznesením obecného zastupiteľstva E. C. č. 10/2018 zo dňa 2.3.2018, ktorým mu bol určený plat podľa § 4 ods. 1 zákona č. 253/1994 Z.z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest účinného v tom čase, a aj napriek tomu, že bol o určení platu uznesením č. 4/2018 v spojení s uznesením č. 10/2018 oboznámený najneskôr dňa 14.3.2018, si nechal vyplácať plat za mesiace marec roku 2018 a apríl roku 2018 neoprávnene celkovo navýšený o 1.589,39 €, čím konal v rozpore so zloženým sľubom starostu obce C., nechránil jej záujmy a svojím konaním spôsobil pre E. C., IČO: XX XXX XXX, škodu na majetku vo výške 1.589,39 €.

Za to okresný súd uložil obžalovanému podľa § 213 ods. 1 Tr. zák., za použitia § 38 ods. 2 Tr. zák., § 56 ods. 1, 2 Tr. zák. peňažný trest vo výmere 1.000,- € (tisíc eur).

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad úmyselného marenia výkonu peňažného trestu obžalovanému uložil náhradný trest odňatia slobody v trvaní 6(šesť) mesiacov.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenej E. C., IČO: XX XXX XXX spôsobenú škodu vo výške 1.589,39 €.

Proti tomuto rozsudku, bezprostredne po jeho vyhlásení, odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku zahlásil odvolanie obžalovaný, ktoré následne písomne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu tak, že už bol raz v tejto veci prvostupňovým súdom uznaný za vinného, pričom v dôsledku jeho odvolania odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie s vyslovením právneho názoru, že jeho konaním nebola spáchaná žiadna trestná činnosť. Keďže okresný súd bol viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, následne ho spod obžaloby v celom rozsahu oslobodil, avšak v dôsledku podania odvolania zo strany prokurátora, odvolací súd opätovne napadnutý rozsudok zrušil a zaujal opačné stanovisko ako v pôvodnom zrušujúcom uznesení s tým, že ak prvostupňový súd opätovne nedospeje k názoru, že jeho konaním boli naplnené pojmové znaky skutkovej podstaty prečinu sprenevery, dáva do pozornosti ustanovenie § 237 ods.1 Tr. zák. Zároveň uložil prvostupňovému súdu, aby zisťoval, či jeho konanie nenaplnilo skutkovú podstatu prečinu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku. Keďže prvostupňový súd nevykonával v súlade so závermi rozhodnutia krajského súdu žiadne dokazovanie, vec opätovne prejednal a rozhodol teraz odvolaním napadnutým rozsudkom. S poukazom na vyššie uvedené uviedol, že postup krajského súdu v tejto veci nebol štandardný a javí sa ako nezákonný vzhľadom k tomu, že krajský súd v tejto veci vyslovil dvakrát iný názor ako rozhodol prvostupňový súd. Vzhľadom k týmto skutočnostiam s rozsudkom nesúhlasí. Podľa jeho názoru svojím konaním nespáchal žiadnu trestnú činnosť a vykonanými dôkazmi nebola preukázaná ani objektívna ani subjektívna stránka trestnej činnosti. Je pravdou, že obecné zastupiteľstvo obce C. na svojom zasadnutí 18.1.2018 uznesením č. 4 rozhodlo o určení jeho platu vo výške 1,98 násobku priemernej mesačnej mzdy v národnom hospodárstve, čo predstavovalo sumu 1.824,- eur bez jeho ďalšieho navýšenia v zmysle § 4 ods.2 zákona č. 253/1994 Z.z. V tom čase bol starostom obce a ako starosta obce v zmysle ustanovení § 13 ods.6 zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení pozastavil výkon tohto uznesenia, pretože bol presvedčený, že odporuje zákonu tým, že ho nepodpísal v lehote 10 dní od jeho schválenia obecným zastupiteľstvom. Z jeho strany nešlo o svojvoľné blokovanie predmetného uznesenia, ale vychádzal z toho, že obecné zastupiteľstvo v tom čase nemohlo rozhodnúť o určení platu starostu, pretože bolo potrebné vyčkať na zverejnenie priemernej mesačnej mzdy v národnom hospodárstve za predchádzajúci rok, ktorá v tom čase ešte zverejnená nebola. Je preto zrejmé, že uznesenie obecného zastupiteľstva nebolo zákonné a bolo vydané predčasne. Aj následné uznesenie č. 10 z roku 2018 zo dňa 2.6.2018 bolo vydané predčasne, pretože ani v tom čase ešte nebola zverejnená priemerná mesačná mzda v národnom hospodárstve za rok 2017. Iba táto skutočnosť ho viedla k tomu, že nepodpísal v lehote 10 dní schválené uznesenie obecného zastupiteľstva. V tom čase bol presvedčený, že koná ako starosta zákonne a je presvedčený aj v súčasnej dobe, že žiadneho protizákonného konania sa nedopustil. Následne, keď začal vec vyšetrovať vyšetrovateľ, dobrovoľne pozastavil ďalšie vyplácanie svojho navýšeného platu, o čom tiež svedčí skutočnosť, že nemal v úmysle dopustiť sa žiadneho protispoločenského konania, a tobôž nie nejakej trestnej činnosti. S poukazom na vyššie uvedené navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a oslobodil ho spod obžaloby podľa § 285 písm. b) Tr. por., alebo aby vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Krajský súd na podklade podaného odvolania podľa § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, pritom prihliadal len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Je potrebné uviesť, že predmetná trestná vec už bola dvakrát prejednávaná krajským súdom, ktorý svojím ostatným rozhodnutím zo dňa 28.9.2022, sp. zn. 4To/9/2022 na podklade podaného odvolania zo strany okresného prokurátora a poškodeného podľa § 321 ods.1 písm. b), c) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods.1 Tr. por. vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Úlohou okresného súdu po zrušení veci bolo v rámci dokazovania zistiť, či obecné zastupiteľstvo porušilo zákon pri určovaní platu starostu, či sa nejedná o nulitný právny úkon, resp. či obecné zastupiteľstvo malo oprávnenie znížiť plat starostu, a či takýto úkon je záväzný pre obec.

V tejto súvislosti krajský súd konštatuje, že prvostupňový súd vykonával dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti aj v zmysle intencií zrušujúcich rozhodnutí odvolacieho súdu a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Súd vykonané dôkazy vyhodnotil spôsobom uvedeným v § 2 ods. 12 Tr. poriadku a takýmto postupom dospel k správnym skutkovým a následne i právnym záverom. Z dôvodov napadnutého rozsudku vyplýva, ktoré dôkazy boli pred súdom prvého stupňa vykonané, ako aj to, ktoré skutočnosti z jednotlivých dôkazov vyplynuli. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva aj skutočnosť, ako prvostupňový súd jednotlivé dôkazy hodnotil. V tomto smere sú dôvody napadnutého rozsudku podrobné a vecne správne, a preto na tieto krajský súd v podrobnostiach aj poukazuje. Len vzhľadom na odvolacie námietky považuje krajský súd za potrebné niektoré skutočnosti zvýrazniť. Napriek tomu, že obžalovaný spáchanie trestného činu poprel, tak aj podľa krajského súdu výrok o vine je možné oprieť o súhrn dôkazov, ktoré po ich zhodnotení jednoznačne a bez akýchkoľvek rozumných pochybností odôvodňujú záver, že sa skutok stal, a že ho ako trestne zodpovedný subjekt spáchal obžalovaný.

Záver o vine obžalovaného je možné oprieť predovšetkým o výpovede svedkov a to F. C. G., H. I. J., C. I. H., H. K. a C. L., ktorí ako poslanci obecného zastupiteľstva na hlavnom pojednávaní v postavení svedka vypovedali o okolnostiach, za ktorých bolo uznesenie o určení platu starostu obce schválené na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 18.1.2018 a následne po jeho nepodpísaní starostom obce potvrdené dňa 2.3.2018. V podstate zhodne uviedli, že uznesenie č. 4/2018, ktorým bol určený plat starostu obce bez jeho navýšenia, starosta obce nepodpísal z dôvodu jeho nevýhodnosti pre obec, preto obecné zastupiteľstvo prejavilo ochotu a snahu opätovne zasadiť a rozhodnúť o potvrdení tohto uznesenia, pričom však starosta obce neumožnil zasadnutie obecného zastupiteľstva realizovať v priestoroch obecného úradu, k čomu bol vyzvaný a upozornený, preto obecné zastupiteľstvo zasadlo v náhradných priestoroch cirkevnej školy v obci C., ktorá je verejne prístupnou budovou a uvedené uznesenie potvrdilo uznesením č. 10/2018 nadpolovičnou väčšinou všetkých poslancov obecného zastupiteľstva. Uvedené skutočnosti sú taktiež preukázané listinnými dôkazmi a to zápisnicami zo zasadnutia obecného zastupiteľstva obce C. zo dňa 18.1.2018 a 2.3.2018.

Z výpisov z účtu obce C. č. XXXXXXXXXX vedeného v H. K. M. N., je zrejmé, že obžalovaný mal za mesiac marec 2018 vyplatený dňa 5.4.2018 plat vo výške 2.150,27 € a za mesiac apríl dňa 3.5.2018 plat 2.211,12 €, teda nad rámec platu určeného obecným zastupiteľstvom. Vyššie citovaným uznesením prevzal finančné prostriedky vo výške 1.589,39 € (3/2018 - 764,27€, 4/2018 - 825,12 €), čo preukazujú aj závery znaleckého posudku I. F. O. J., ktorý okrem iného v znaleckom posudku konštatoval, že obžalovaný mal za obdobie marec a apríl 2018 nad rámec zákonom určeného minimálneho platu vyplatenú sumu za mesiac 03/2018 764,27 €, za mesiac 04/2018 sumu 825,12.

Krajský súd zastáva názor, že obžalovaný ako starosta obce mal zložením sľubu starostu obce, ktorým sa ujal funkcie starostu obce zverený celý majetok obce, a preto je možné konštatovať, že finančné prostriedky obce boli tomuto taktiež zverené, a tento tieto použil v rozpore s účelom, na ktorý mu boli zverené. Starosta ako orgán obce bol povinný hospodáriť s majetkom obce v prospech rozvoja obce a jej občanov, pričom táto povinnosť mu vyplývala priamo z ust. § 7 ods. 1 zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obci, kde napriek tomu si nechal vyplatiť plat za mesiace marec a apríl roku 2018 navýšený o 70 % a to v rozpore s právoplatným a vykonateľným uznesením obecného zastupiteľstva obce C. č. 4/2018 zo dňa 18.1.2018, ktoré bolo trojpäťtinovou väčšinou hlasov všetkých poslancov obecného zastupiteľstva obce C. potvrdené právoplatným a vykonateľným uznesením obecného zastupiteľstva obce C. č. 10/2018 zo dňa 2.3.2018, ktorým mu bol určený plat vo výške 1,98 násobku priemernej mesačne mzdy v národnom hospodárstve, čo predstavuje sumu 1.824,- € bez jeho ďalšieho navýšenia v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 253/1994 Z.z., kde tento mal za mesiac marec 2018 vyplatený dňa 5.4.2018 plat vo výške 2.150,27 € a za mesiac apríl dňa 3.5.2018 plat vo výške 2.211,12 €, teda nad rámec platu určeného obecným zastupiteľstvom si nechal vyplatiť a prevzal finančné prostriedky vo výške 1.589,39 € ku škode obce C..

Krajský súd dáva do pozornosti, že obecné zastupiteľstvo má výlučnú právomoc rozhodovať o určení platu starostu obce v zmysle ustanovenia § 11 ods. 4 písm. i) zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, pričom musí konať v súlade so zákonom č. 253/1994 Z. z., ktorým uvedená právomoc obecného zastupiteľstva nie je nijako obmedzená. Uvedený zákon tak určuje minimálny plat starostu obce, kde obecné zastupiteľstvo malo právomoc tento plat starostu navýšiť a to podľa vlastnej úvahy až do výšky 70% v čase spáchania skutku. Obecné zastupiteľstvo ako kolektívny orgán bolo tak oprávnené aj opakovane rozhodnúť o plate starostu obce, a tento plat starostovi určiť aj bez jeho navýšenia, kde starosta obce pri takomto rozhodnutí obecného zastupiteľstva mal poberať minimálny plat starostu obce

určený podľa § 3 ods. 1 zákona č. 253/1994 Z.z. V tejto súvislosti zároveň je potrebné uviesť, že obecné zastupiteľstvo plat starostu obce nemôže znížiť, kde tento je daný priamo uvedeným zákonom. Plat starostu obce môže obecné zastupiteľstvo iba zvýšiť v súlade s ustanovením § 4 ods. 2 uvedeného zákona alebo rozhodnúť o nezvýšení platu starostu, teda o nepriznaní jeho navýšenia. Takýto postup obecného zastupiteľstva ako orgánu obce je plne v súlade so zákonom a nejde v danom prípade o nulitný právny akt.

Zároveň starosta obce má právomoc v zmysle § 13 ods. 6 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení pozastaviť výkon uznesenia obecného zastupiteľstva, ak sa domnieva, že odporuje zákonu alebo je pre obec zjavne nevýhodné tak, že ho nepodpíše v lehote do desiatich dní od jeho schválenia obecným zastupiteľstvom, kde obžalovaný ako starosta obce využil toto právo a schválené uznesenie obecného zastupiteľstva obce C. č. 4/2018 zo dňa 18.1.2018 nepodpísal. Z tohto dôvodu preto obecné zastupiteľstvo dňa 2.3.2018 trojpäťtinovou väčšinou uznesením č. 10/2018 potvrdilo uznesenie č. 4/2018 zo dňa 18.1.2018, čím uznesenie č. 4/2018 o určení platu starostu nadobudlo platnosť. Starosta obce má tak právo nepodpísať rozhodnutie obecného zastupiteľstva, avšak pri potvrdení tohto rozhodnutia obecným zastupiteľstvom je starosta povinný sa ním riadiť.

Vzhľadom na uvedené bolo teda aj podľa názoru krajského súdu nepochybne preukázané, že skutok uvedený vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku tak, ako bol ustálený súdom prvého stupňa, sa stal, a tiež, že ho spáchal obžalovaný A. B..

Krajský súd sa však nestotožnil s rozhodnutím okresného súdu vo vzťahu k výroku o uloženom treste.

Je potrebné uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu) a je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste.

Všeobecne treba uviesť, že Trestný zákon vychádza zo zásady, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatel'mi. Zmysel existencie a prípadnej aplikácie noriem trestného práva je predovšetkým v tom, aby sa trestné činy buď vôbec nepáchali, alebo páchali v čo najmenšej miere. Ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov robí tak z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne, a to nielen na páchatel'a, ale aj na ostatných členov spoločnosti. Pritom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatel'ovi zabráni v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce, proti čomu je namierený Trestný zákon a takýmto spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti.

Z odpisu registra trestov je zrejmé, že obžalovaný bol v minulosti súdne trestaný a to Vojenským obvodovým súdom Brno dňa 7.8.1972 pre trestný čin podľa § 284 ods. 1 Tr. zák., za čo bol odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 2 mesiacov so zaradením do vojenského nápravného ústavu, pričom trest vykonal 13.11.1972. Jeho ďalšie odsúdenie Okresným súdom Trebišov vo veci sp. zn. 4T/58/1983 zo dňa 24.2.1983 bolo zahladené, a teda sa na neho hľadí akoby súdne trestaný nebol.

Z miesta bydliska je obžalovaný hodnotený všeobecne, pričom doposiaľ nebol riešený komisiou verejného poriadku.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu obžalovaný okrem iného uviedol, že je onkologický pacient, je po operácii. V súčasnosti poberá dôchodok 550,- eur.

Pri ukladaní trestu krajský súd prihliadol najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Vzhľadom na osobu obžalovaného, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a na okolnosti prípadu, krajský súd má za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu obžalovaného postačí uloženie peňažného trestu vo výmere 300,- eur a pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu náhradný trest odňatia slobody v trvaní 3 mesiace, ktorý trest považoval za primeraný a dostačujúci, ktorý splní účel trestu sledovaný individuálnou i generálnou prevenciou. Inak napadnutý rozsudok zostal nezmenený.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.